

listu A) poznámku tohoto reálního patronátu. Žádala tedy zajištění patronátu jako celku, což není na rustikálních nemovitostech, jak bylo uvedeno, možné. Co se týká pouhého břemene patronátního, mohou sice na rustikálních nemovitostech váznouti různá věcná břemena, tedy též takové jednotlivé povinnosti, jichž obsah může tvořiti závazkovou stránku patronátu, avšak jejich vznik nelze vyvoditi pouze z toho, že nemovitosti ty byly dříve zapsány v deskách zemských u statku, na němž vázl nebo ještě vázne reální patronát; tedy z pouhé existence reálního patronátu a nelze proto taková věcná břemena zapsati na rustikálních nemovitostech na pouhou žádost správního úřadu, nehledě ani k tomu, že se o knihovní záznam takových jednotlivých povinností nežádá.

Čís. 16936.

Prodávatelé zbytkového statku vzniklého oddělením z deskového velkostatku nejsou již v řízení o rozvrhu přejímací ceny za nemovitosti velkostatku převzaté státním pozemkovým úřadem účastníky v otázce stanovení jistiny na uhrazování patronátních břemen váznoucích na velkostatku, prohlásil-li úřad zastupující církevní subjekty, že na prodávatelích zbytkového statku nic nežádá pro minulost na opravy patronátních budov, a týká-li se plnění povinností patronátních pro budoucnost jen kupitelů zbytkového statku, kteří proti dohodě neměli námitek.

(Rozh. ze dne 18. května 1938, R I 438/38.)

V rozvrhovém usnesení o rozvrhu přejímacích cen za nemovitosti převzaté státním pozemkovým úřadem od velkostatku v S., provedeném podle § 47 náhrad. zák. č. 329/1920 Sb. z. a n., ze dne 30. října 1933, č. j. Nc XIV 397/29, Nc XIV 522/30-80, stanovil první soud mimo jiné, že se z přejímacích cen sráží částka 200.000 Kč jako zajišťovací kapitál na uhrazování patronátních břemen váznoucích na velkostatku S. Proti tomuto rozvrhovému usnesení podali rekurs jediné manželé František a Anna O-ovi jako nabyvatelé zbytkového statku K. od velkostatku v S. a finanční prokuratura v P. v zastoupení kostelů a farních beneficí, jež jsou ve svazku reálního patronátu váznoucího na velkostatku S., a jen potud, že shora uvedený uhrazovací kapitál 200.000 Kč je příliš malý, navrhuje, aby byl zvýšen na 1.000.000 Kč. Jinak usnesení to vůbec napadeno nebylo. Rekursní soud těmto rekursům vyhověl, rozvrhové usnesení zrušil a uložil prvnímu soudu, aby řízení v příčině zajišťovacího kapitálu na uhrazování patronátních břemen doplnil a znovu rozhodl, a to proto, že manželé František a Anna O-ovi jako nabyvatelé zbytkového statku K. mají zájem na tom, aby tento uhrazovací kapitál byl stanoven částkou co největší, a že je proto sluší pokládati za účastníky podle § 6 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n. Nej-

vyšší soud tento názor schválil a usnesení rekursního soudu potvrdil a dodal, že by nestačila dohoda mezi bývalým vlastníkem panství a konsistoří, podle níž se konsistoř spokojila zajišťovacím kapitálem z titulu patronátu v částce 200.000 Kč, nýbrž že by bylo třeba také dohody s vlastníkem zbytkového kmenového statku, na něhož patronát přešel. Za dalšího řízení konaného před prvním soudem nastala pak změna v tom, že manželé O-ovi kupní smlouvou ze dne 30. října 1935 prodali zbytkový statek K. Stanislavu a Františku Ch-ovým, na něž byl již také knihovně převeden. Ježto potom došlo mezi dědici bývalého majitele panství S. a biskupskou konsistoří v H. K. k dohodě, schválené výnosem zemského úřadu v P. ze dne 28. června 1937, podle níž mají býti vyrovnány závazky bývalého patrona Hanuše C. S. k církevním subjektům částkou 200.000 Kč, a nynější vlastníci zbytkového statku K. Stanislav a František Ch-ovi prohlásili, že se své strany nemají proti této dohodě námitek, navrhli dědicové po H. C. S., aby bylo nařízeno rozvrhový rok a aby manželé O-ovi byli z dalšího řízení vyloučeni. P r v ý s o u d tento návrh zamítl, vycházející z názoru, že manželé O-ovi jest stále ještě pokládati za účastníky tohoto řízení ve smyslu § 6 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n. a že ti k shora uvedené dohodě nepřistoupili. R e k u r s n í s o u d manželé O-ovi z dalšího řízení o rozvrhu přejímací ceny vyloučil a prvnímu soudu uložil, aby v řízení rozvrhovém pokračoval.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

František a Anna O-ovi v dovolacím rekursu uplatňují, že jsou dosud účastníky onoho rozvrhového řízení. Názor ten je však mylný. Doba, po kterou dovolací stěžovatelé byli vlastníky zbytkového statku K., nemá pro nich významu, ježto biskupská konsistoř ve svém rekursu ze dne 16. listopadu 1937 prohlásila, že pro praeterito na opravy patronátních budov od manželů O-ových nic nežádá, plnění povinností patronátních pro futuro týká se však jen nynějších vlastníků statku K. Stanislava a Františka Ch-ových. Dovolací stěžovatelé tvrdí, že podle kupní smlouvy ze dne 30. října 1935 si kupitelé Stanislav a František Ch-ovi zadrželi z tržové ceny na zbytkový statek K. částku 350.000 Kč, které má býti použito na úhradu možných nároků, jež by na ně byly vzneseny z titulu patronátu, a že dovolací rekurenti touto částkou ručí novým vlastníkům, že za ně z titulu patronátu nebude dokročeno. Podle § 6 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n. jest účastníkem nesporného řízení, kdo může býti rozhodnutím soudu ve svých právech p ř í m o dotčen. Pokud však se dovolací stěžovatelé kupitelům statku K. zaručili, že na ně nebude z titulu patronátu dokročeno, a dali jim v té příčině peněžitou jistotu, nelze k tomuto jejich soukromoprávnímu ujednání v uvedeném rozvrhovém řízení přihlížeti, jejich zájem na stanovení zajišťovacího kapitálu na uhrazování patronátních břemen vyplývá jen

z dobrovolně převzaté záruky, není tedy přímý a nemohou proto již býti pokládáni za účastníky tohoto rozvrhového řízení ve smyslu § 6 uved. zák.

Dovolací stěžovatelé též uplatňují, že rozvrhové řízení mělo býti přerušeno na tak dlouho, až bude správními úřady rozhodnuto, zdali na statku K. vážne skutečně reální patronát, kterážto otázka jest předmětem správního řízení, při tom však přehlízejí, že otázka existence reálního patronátu není již předmětem onoho rozvrhového řízení, neboť v té příčině nebylo rozvrhové usnesení ze dne 30. října 1933, č. j. Nc XIV 397/29, Nc XIV 522/30-80, napadeno.

Čís. 16937.

Návrh žalované strany, učiněný v rozvodovém sporu, na vyslovení rozvodu manželství od stolu a lože jest posuzovati jako žalobu navzájem, ať bylo navrženo vyslovení rozvodu jen z viny žalující strany, nebo z viny obou manželů.

Jestliže žalující strana vzala žalobu, kterou se domáhala rozvodu z viny žalované strany, zpět se vzdáním se žalobního nároku, kdežto žalovaná strana navrhla jen, aby žalující byla odsouzena k náhradě útrat sporu, a soud vzal návrh na zpětvzetí žaloby na vědomí, vyhověv i návrhu žalované strany, nebrání to, aby v řízení o vzájemném nároku bylo ihned nebo později k návrhu žalované strany pokračováno ve sporu.

(Rozh. ze dne 18. května 1938, R I 530/38.)

Srov. rozh. č. 9469, 8904 Sb. n. s.

Žalobkyně se domáhala žalobou vyslovení rozvodu jejího manželství z viny žalovaného manžela. Žalovaný v žalobní odpovědi navrhl vyslovení rozvodu manželství z výhradné viny žalobkyniny. Podáním došlým na soud dne 30. listopadu 1937 žalobkyně upustila od žaloby se vzdáním se žalobního nároku. Žalovaný vzal žalobkynino prohlášení při ústním jednání téhož dne konaném bez výhrady na vědomí a navrhl prisouzení útrat sporu. Usnesením z téhož dne bylo jeho návrhu podle § 237 c. ř. s. vyhověno a žalobkyně uznána povinnou k náhradě útrat sporu žalovanému. Podáním ze dne 14. prosince 1937 navrhl žalovaný pokračování v řízení a uvedl, že jeho návrh v žalobní odpovědi, t. j. na vyslovení rozvodu manželství z viny žalobkyně, působí jako žaloba navzájem. Soud první stolice odmítl návrh žalovaného na pokračování ve sporu. Rekursní soud uložil prvnímu soudu, aby ve věci dále jednal podle zákona.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.